

Tartalom

Gazdasági kitekintés 2011/2 - Globális kilátások	2
Gazdasági kitekintés 2011/2 – Magyarország	3
A Világ Energetikai Kilátásai 2011. / A Kiadvány magyarországi bemutatója	4
Egészségügyi körkép 2011	6
Megosztottan – a társadalmi egyenlőtlenségek erősödésének okai	7
Egészségügyi reform: válaszok az előregedés és multimorbiditás kihívásaira	8
Regionális Körkép 2011	9
A köztisztviselők, mint a növekedés partnerei	9
A Budapesti Adóközpontról szóló OECD – NGM megállapodás módosítása	10
Adóügyi információcsere szeminárium a Budapesti Adóközpontban	10
Éves jelentés az OECD Multinacionális Vállalatokra vonatkozó Irányelvekről 2011	11
A gyorsan növekvő vállalatok finanszírozása: a finanszírozó befektetők szerepe	11
OECD Ténytár 2011-2012	11
Görögország: A központi kormányzat felülvizsgálata	11
Állami bevételi statisztika 2011	11
A pénzügyi oktatás hatékonyságának javítása	11
Szellemi tőkejavak és az innováció: A KKV dimenzió	12
Éghajlatváltozás és turizmus: Az OECD országok szabályozásai	12
Zöld Növekedés Tanulmányok: Energia	12
Intézményi befektetők szerepe a jó vállalati kormányzásban	12
A Megújuló Energia Technológiák Bevezetése 2011	12
Fontosabb várható események és kiadványok	13
OECD Tudástár	13

Bevezető

a magyar energiapolitika alakításában betöltött szerepét hangsúlyozta, kitérve az elmúlt évnél a magyar-IEA kapcsolatokbeli jelentőségére. Később tájékoztatás hangzott el az OECD Korrupció Elleni Küzdelemről szóló Egyezménye keretében zajló harmadik körös országértékeléshez fűződő következő lépésről, az OECD budapesti Regionális Adóügyi Központjának 2011-2012 évi tevékenységéről, a vállalatok szén-dioxid kibocsátási információinak közzétételéről szóló OECD kezdeményezéséről, az OECD 2012. évi magas szintű rendezvényeiről, valamint az OECD költségvetésbe fizetendő magyar tagdíjak helyzetéről. Végül Hidvéghi Balázs, az OECD Nemzeti Tanács elnöke bemutatta a Tanács honlapjának e-dokumentumtárát és zárszavában kifejezte örömét, hogy a Nemzeti Tanács tagjainak összefogása eredményeként megmutatkozik az az erő és szaktudás, melynek köszönhetően a magyar érdekeket nyernek a nemzetközi gazdasági életben – így az OECD fórumain is.

Az OECD Nemzeti Tanács 2011. december 16-án tartotta második ülését, amely kedvező alkalmat kínált arra, hogy a résztvevők áttekinthessék az előző ülés óta eltelt időszak eseményeit és az előttük álló teendőket. Jelenleg az egyik legfontosabb, folyamatban lévő feladat az OECD Magyarországról készülő tanulmányával kapcsolatos munkafolyamatok megismerése és a szükséges intézkedések végrehajtása. Dr. Mikola István OECD nagykövet felszólalásában ismertette a tanulmány 2012. január 17-i Párizsban lezajló, OECD-beli megvitatásának és a január 18-i szövegezésének menetrendjét. Ezt követően a tanácsülés résztvevői megbeszélést folytattak a KIM-OECD Stratégiai Megállapodás és a hatékony nemzeti közigazgatás kialakítását szolgáló Magyar Program kapcsolatáról. Kovács Pál energetikáért felelős helyettes államtitkár előadásában a Nemzetközi Energia Ügynökségnek

Gazdasági kitekintés 2011/2 - Globális kilátások

Gazdaság

2011. november 28.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Prognózis

http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook_16097408

Az „Economic Outlook” az OECD félévente készülő kiadványa, amely a gazdasági helyzet elemzésén és az OECD következő két évre vonatkozó előrejelzésein túl ezúttal az alap-előrejelzéshez kapcsolódó forgatókönyv-elemzést is tartalmaz. A most megjelenő kötet előrejelzései egy ún. rendkívüli eseményektől (pozitív és negatív értelemben egyaránt) mentes forgatókönyvet feltételeznek, ám ezúttal a globális gazdasági kilátásokat számos, nagy jelentőségű és nem elhanyagolható kockázatu esemény bekövetkezése, illetve elkerülése határozza majd meg.

A legutóbbi OECD-előrejelzés publikálása óta a globális gazdasági folyamatok érdemben romlottak, részben a háztartások, illetve az országok pénzügyi és fiskális konszolidációjának üteme, részben pedig a fogyasztói, üzleti és befektetői bizalom széleskörű gyengülése miatt. A fejlett gazdaságok növekedése lassul, sőt az eurózónában 2011 utolsó negyedében, illetve 2012 első negyedében enyhe recesszió is várható. Az OECD-övezet várható növekedését 1,6 illetve 2,3%-osra becsüli az OECD 2012-re és 2013-ra, ám az eurózónára vonatkozóan mindössze 0,2%-os, illetve 1,4%-os bővüléssel számol. A világkereskedelem bővülése jövőre 5% alá lassul, és bár az OECD-átlagában a munkanélküliség stagnálására számítanak, az

euróövezetben 10,3%-ra növekvő mutatót tartalmaz a következő két évre az előrejelzés. Az OECD az infláció gyorsulására nem számít, sőt Japánt érintően enyhe deflációt jeleznek előre a teljes vizsgált időhorizontra.

A fiskális folyamatokat illetően az OECD-övezet nagy részében a konszolidáció lassú folytatódásával számolnak, de ezzel kapcsolatban jelentős kockázati tényező az USA költségvetési stabilizációjával kapcsolatos megegyezés hiánya és az eurózóna adósságválságának alakulása, az adósságfolyamatok kezelhetőségéhez kapcsolódó bizalmi válság esetleges terjedése, vagy megnyugtató megoldása. Az OECD hangsúlyozza, hogy a gazdasági döntéshozóknak mindent el kell követniük az adósságválság terjedése és a rendezetlen csődök elkerülése érdekében, mivel ezek olyan láncreakciót indíthatnak el, ami megrengetné a pénzügyi rendszert, sőt a valutaövezet szétesésével is járhat. Amennyiben ez bekövetkezne, a munkanélküliség és az eladósodottság további emelkedésére kell felkészülni – főként Európában, de egy ilyen eseménysorozat a globális mutatókra és más országokra is érdemi hatást gyakorolna.

A kiadványban bemutatott lehetséges negatív forgatókönyv (amely „csak” az adósságválság Olaszországra, Spanyolországra és Belgiumra történő tovaterjedésével, illetve Görögország esetében rendezetlen csőddel számol), már 2012-re is erős, 2%-os recessziót jelentene az eurózónában, sőt, az OECD-övezet egészét is negatív tartományba taszítaná a munkanélküliség emelkedésével, a fiskális pozíciók további romlásával, illetve széles körben fellépő deflációval. A negatív előrejelzés bekövetkezése esetén a pénzügyi szektor stabilizálása, illetve a szociális védőháló fenntartása mellett, amely országokban még lehetséges, további lazítás válik indokolttá mind monetáris, mind fiskális téren, miközben a régóta húzódó strukturális reformok sürgetővé válnak. Ezen felül az erős fiskális keretrendszerek széleskörű alkalmazása is javíthatja a fiskális folyamatok fenntarthatóságának megítélését.

Ugyanakkor az optimista forgatókönyv bekövetkezése és a gazdasági folyamatok kedvezőbbre fordulása is lehetséges, amennyiben sikerülne áttörést elérni az európai adósságválság kezelésében. Ehhez az OECD megítélése szerint az EFSF eszközeinek gyors, jelentős és hiteles megerősítése, illetve az EKB aktívabb szerepvállalása (végső hitelező funkció ellátására) lenne szükséges a közösség szintjén, amit a prudens fiskális politika melletti elkötelezettséget garantáló irányítási, intézményi változások egészítenének ki. Természetesen minden egyes ország szintjén is nélkülözhetetlen a szilárd elkötelezettség a konszolidáció végrehajtására, illetve olyan strukturális reformok bevezetésére, amelyek hosszabb távon is javítják a növekedés ütemét, illetve hozzájárulnak a globális és Európán belüli makroegyensúlytalanságok csökkentéséhez. A munkaerőpiac és a termékpiacok alkalmazkodóképességét javító reformok mellett a pénzügyi rendszer stabilitását erősítő intézkedések jelentenek a legfontosabb lépéseket egy jobban működő monetáris unió felé. Amennyiben sikerülne a piacok által is hitelesnek tartott módon megállítani, illetve visszafordítani a bizalmi válságot – és ennek eredményeképpen a feltételezések szerint a kötvényhozam-spreadek 50 bázispont környékére esnének vissza, kivéve Írországon, Portugáliában és Görögországban, ahol 5%-pontos mérséklődéssel számol az optimista forgatókönyv –, az már rövid távon is körülbelül 1%-ponttal magasabb növekedést eredményezhetne az OECD-országokban, mint az alapszcenárió, az eurózónában az első évben 0,5, majd 1%-ponttal javuló költségvetési egyenleggel és munkanélküliséggel.

Gazdasági kitekintés 2011/2 – Magyarország

Gazdaság

2011. november 28.

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

Kiemelt publikáció

http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook_16097408

Az Economic Outlook kiadvány minden alkalommal rövid helyzetképet és előrejelzést tartalmaz valamennyi tagország vonatkozásában. A Magyarországra tett legfontosabb megállapítások:

Hazánk esetében 2012-re az OECD enyhe, -0,6%-os recesszióval számol, amit elsősorban az üzleti és fogyasztói bizalom zuhanására, a hitelezési és pénzügyi kondíciók, a külső környezet kedvezőtlen voltára, a háztartási és vállalati szektorban egyaránt folyó adósságcsökkentési folyamatra, valamint a számottevő fiskális konszolidációra alapoz. A munkanélküliség 12% közelébe emelkedik, részben a gyenge gazdaság, a szociális és munkanélküli ellátások szigorítása, valamint várhatóan a tervezett minimálbér-emelés miatt. Bár a negatív munkaerő-piaci hatásokat tompíthatja a közmunkaprogramok bővítése, kétségesnek látszik, hogy a programban résztvevők ki tudnak-e majd lépni a nyílt munkaerőpiacra.

Noha a munka adóterhei jelentősen mérséklődtek az átlagos és áfeletti jövedelemkategóriákban, a jövedelemskála alsó felén a munkakínálati ösztönzőket tovább rontja az adójóváírás tervezett kivezetése. A munkaerő-piaci kereslet élénkítéséhez szükség lenne a leghátrányosabb helyzetű munkaerő-piaci csoportok célzott támogatására. Az inflációs nyomást átmenetileg emeli a forint leértékelődése, valamint a közvetett adók 2012-es emelése, de az OECD szerint a jelentős gazdasági kapacitásfelesleg ellenére sincs kamatcsökkentési mozgástér a pénzpiaci feszültségek miatt, így az előrejelzés csak 2012 végén számol kamatcsökkenéssel. Noha a 2011-es költségvetési egyenleg többletet mutat, ez az egyszéri, illetve az átmeneti intézkedések eredménye, s eközben a strukturális fiskális folyamatok romlást mutatattak, első sorban a személyi és társasági jövedelemadók csökkentése miatt. Az átmeneti hatások kifutásával a költségvetés egyenlege 2012-ben és 2013-ban ismét hiányt mutat majd, és további konszolidációs lépések lehetnek szükségesek a hivatalos 2012-es hiánycél tartásához. A meghirdetett konszolidációs intézkedések inkább a bevételi oldalra fókuszálnak, a kiadásoldali lépéseket pedig végrehajtási kockázatok terhelik. A külső környezet romlásának veszélyei mellett a hazai lépések is rontják a befektetői bizalmat, ami mind a beruházásokat, mind pedig a finanszírozási lehetőségeket szűkíti. A háztartások adósságmérséklési folyamatának támogatása kulcsfontosságú a növekedési lehetőségek javítása érdekében, ám a beavatkozás olyan formáit kell megtalálni, amelyek nem ássák alá a bankszektor stabilitását. A hitelátstrukturálási programoknak a valódi fizetési nehézségekkel küzdő, alacsonyabb jövedelmű rétegekre kellene fókuszálnia. A negatív kockázatok kezelése érdekében az OECD kulcsfontosságúnak tartja a nemzetközi multilaterális intézményekkel történő megállapodást, ugyanis annak a 2,5%-os 2012-es hiánycél elérése válik kiemelten figyelt momentummá és további, növekedés-romboló intézkedések is szükségesek lehetnek a piaci bizalom fenntartásához.

A fenti előrejelzés számottevően kedvezőtlenebb, mint az OECD tavaszi kiadványában megjelentetett prognózis. Ennek magyarázata a következő tényezőkben keresendő. A teljes OECD-övezetre vonatkozóan jelentősen kedvezőtlenebb lett a növekedési előrejelzés, melynek főbb okai a háztartások, illetve az országok pénzügyi és fiskális konszolidációjának lassan gyorsuló üteme, illetve a fogyasztói, üzleti és befektetői bizalom széleskörű romlása. Az utóbbi az eurózónában szorosan kötődik az elhúzódo, sőt eszkalálódó adósságválsághoz, melynek kezelhetőségével kapcsolatos félelmek jelentősen erősödtek. A külső környezet változása ráadásul fokozottabban befolyásolja a kis és nyitott gazdaságok növekedési pályáját, így hazánkon kívül a térség más OECD-államaira vonatkozó előrejelzések is érdemben romlottak (pl. a Szlovákiára, illetve Szlovéniára vonatkozó növekedési prognózis is több mint 2%-ponttal alacsonyabb lett a tavaszihoz képest). A belső tényezők közül kiemelendő, hogy tavasszal a Széll Kálmán Terv tartalma és kedvező piaci fogadtatása miatt olyan pozitív nem-keynes-i (megítélési) hatások megjelenésére lehetett számítani (árfolyam-erősödés, hozamcsökkenés, fogyasztói és beruházási bizalom erősödése), amelyek megvalósulására ma már kevesebb esélyt látnak az OECD szakértői, egyrészt a külső környezet romlása miatt amúgy is növekvő nemzetközi kockázatvállalási kedv csökkenése, másrészt néhány, a nemzetközi megítélést és befektetői bizalmat érdemben romboló egyedi döntés következményeképpen. Ezen túl a tavaszi előrejelzésben számítottathoz képest a 2012-re várható erősebb konszolidáció érdemben fékezi a gazdaságot. Az OECD szakértői úgy látják, hogy Magyarország egyetlen év alatt a költségvetés strukturális egyenlegét őríási, a GDP 4%-pontjának megfelelő mértékben javítja, ami csak a Portugáliában és Görögországban végbemenő konszolidációhoz hasonlítható. Noha ezt az erőfeszítést és a Kormány ezirányú elkötelezettségét az OECD kifejezetten támogatja és rendkívül pozitív fejleményként értékeli, a kiigazítás szerkezete (bevételi oldali túlsúly), illetve a kiadásoldali reformok végrehajtásának csúszása és bizonytalanságai miatt a konszolidáció relatív növekedésre gyakorolt negatív hatása is jelentősebb.

Kiemelt mutatók		OECD		
		2011	2012	2013
GDP-növekedés		1,5	-0,6	1,1
Háztartások tényleges fogyasztása	% volumenváltozás (2005 évi áron)	-0,7	-2,0	-0,2
Közösségi fogyasztás		-0,3	-1,3	-0,2
Bruttó állóeszköz-felhalmozás		-6,7	-3,9	-0,2
Export (árak és szolgáltatások)		9,4	4,8	6,4
Import (árak és szolgáltatások)		6,8	3,3	5,5
Fogyasztói árindex	%	3,9	4,9	2,9
Munkanélküliségi ráta		11,0	11,9	11,8
Államháztartási pénzügyi egyenlege	GDP %	4,0	-3,4	-3,3
Államadósság (Maastrichti definíció)		84,2	85,1	85,9
Folyó-fizetési mérleg egyenlege		1,9	1,4	1,2

A Világ Energetikai Kilátásai 2011. / A kiadvány magyarországi bemutatója

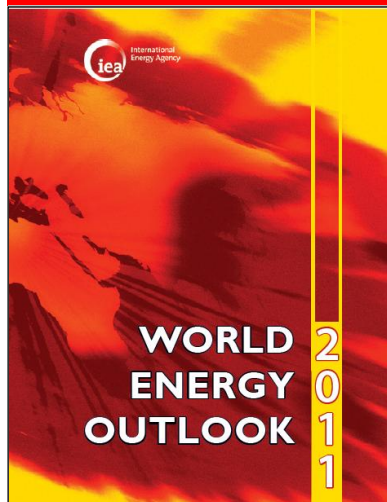
Energia

2011. november 28.

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

Kiemelt publikáció

<http://www.worldenergyoutlook.org>

A Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) évenként kiadott „A Világ Energetikai Kilátásai” című kiadványa (World Energy Outlook 2011 - WEO) 2011. november 7-én jelent meg. A kiadvány budapesti bemutatóját 2011. december 2-án tartották a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szervezésében, Fatih Birol, az IEA főközgazdásza, valamint Kovács Pál energetikáért felelős helyettes államtitkár részvételével.

A tanulmány 2030-ig tartalmaz előrejelzéseket és áttekinti az energiapiacokat régióról régióra és energiahordozók szerint is. Az idei publikáció folytatja a fenntarthatatlan szénalapú energiaforrásokról az alacsony széntartalmú fenntartható energiaforrásokra való áttérés vizsgálatait. Ennek keretében jelzi, hogy immáron biztossá vált, hogy amennyiben 2017-ig nem történnek drasztikus lépések a tisztább energiajövő érdekében, akkor a maximálisan 2 fokos felmelegedést eredményező pályára már nem tudunk rálépni. Sőt, a WEO meglátása szerint a jelenlegi energiapolitikák mellett a 2030-ra vizionált alacsonyabb kibocsátás 90%-át 2015-re el fogjuk érni, illetve a hosszú távú beruházásokkal le fogjuk kötni.

A tanulmány egyik legfőbb üzenete, hogy a növekvő közlekedési energiaigények és az olajtermelésben tapasztalható befektetési igények növekedésével az olcsó olaj korát végleg lezártak tekinthetjük. Az IEA véleménye szerint ideje elkezdünk berendezkedni egy olyan világra, ahol az új olajtermelés költségei egyre növekednek, azaz, habár a jelenlegi magas árak irreálisak, és leginkább a mostani politikai és gazdasági környezetnek köszönhetőek, nem elképzelhetetlen, hogy a közeljövőben ezek az árak már gazdasági realitást képviselnek.

E mellett a kiadvány részletesen foglalkozik az orosz energiapiaccal. A WEO fő meglátása, hogy a világnak egyre nagyobb szüksége lesz az orosz energiaforrásokra, ezért feltétlenül szükséges, hogy Oroszország energiafelhasználása hatékonyabb legyen. Természetesen ez lenne Oroszország érdeke is, hiszen hatékonyabb belső energiahasználat mellett nagyobb exportprofitokra számíthatna.

A kiadvány kiemelten foglalkozik még a gázenergia lehetséges aranykorával, az egyes energiaforrások jövőbeli kilátásaival, valamint az előrejelzésekben szerepel egy, a nukleáris energiát kisebb mértékben használó jövőkép is. Ezt taglalva a WEO egyértelműen jelzi, hogy a kérdés egy eddig nem tapasztalt problémát vet fel, ugyanis ez lenne az első eset, hogy zero kibocsátású energiát kívánának az országok megújuló energiával helyettesíteni, azaz a megújuló energia technológiák bevezetése ebben az esetben nem járna e tekintetben környezeti hatással.

2011. december 2-án a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) World Energy Outlook 2011 kiadványának magyarországi bemutatóján Fatih Birol azt emelte ki, hogy a válság és a japán fukusimai atomerőmű katasztrófája hatással van az energiapiacokra. Ugyancsak jelentős befolyást gyakorolt az arab tavasz, mert az olajtermelő országok kormányai „nem tudtak kellő figyelmet fordítani” a termelésre, ezért a piacon emelkedtek az árak. Fatih Birol figyelmeztetett arra, ha a világ országai 2017-ig nem érik el azt, hogy a hőmérséklet emelkedése ne haladja meg a 2 fokot, akkor ez visszafordíthatatlan folyamatot indít el. Az IEA vezető közgazdásza hangsúlyozta, hogy geopolitikai, a gazdasági és a technológiai kérdésekben sok a bizonytalanság.

Az IEA kiadványa szerint 2035-ig a globális energiafelhasználás 40 százalékkal, olajegyenértéken 4,8 milliárd tonnával nő 2009-hez képest, ami együtt jár az energiahordozók árának és az üvegházhatású gázok kibocsátásának drasztikus növekedésével. A jelentés figyelembe veszi az energiahatékonysággal és a megtakarítással elérhető célokat, és az erre vonatkozó kormányzati előrejelzéseket. Tavaly a gazdasági recesszió ellenére rekordot döntött a szén-dioxid kibocsátás, ugyanis 1,6 gigatonnával 30,4 gigatonnára nőtt. Változatlan növekedési ütemet feltételezve 2035-re 36,6 gigatonna szén-dioxid kibocsátással számolhat a világ. A jelentés szerint az üvegházhatású gázok légköri koncentrációja 2017-ben elérheti a kritikus szintet, azaz ezt követően elvesz annak az esélye, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedése 2 fokra korlátozódjon. Az eddig bejelentett vállalások csak arra elegendőek, hogy 3,5 fok környékén álljon meg az emelkedés.

A fukusimai atomerőmű-baleset kapcsán ugyan számos ország felülvizsgálta nukleáris politikáját, ennek ellenére a várakozások szerint 393 gigawattból 633 gigawattal nő az atomenergia kapacitás. Ugyanakkor, éppen a kormányok álláspontjának változása miatt nő a fosszilis és a megújuló energiahordozók szerepe. Az OECD számításai szerint a megújuló energiatermelés növelése érdekében a jelenlegi 67 milliárd helyett évente 250 milliárd dollárt kellene fejlesztésekre fordítani.

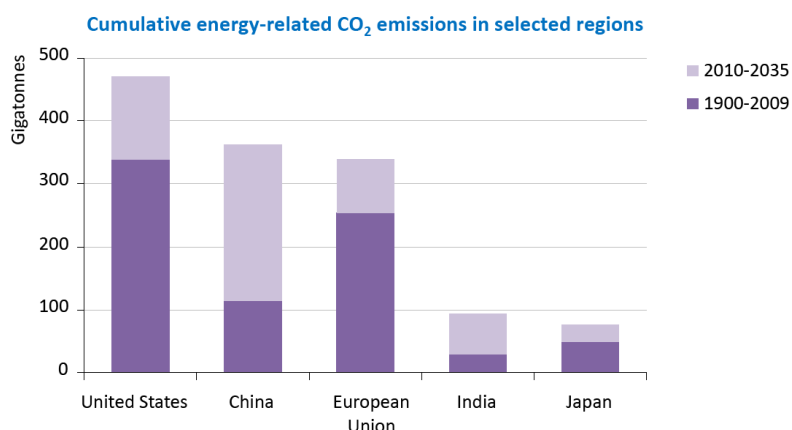

Az IEA előrejelzése szerint az olaj ára magas szinten marad, 2010. évi dollárértéken számítva hordónként közel 120 dollár lesz 2035-ben. A szénfelhasználás, amely jelenleg a világ energiaigényének mintegy felét teszi ki, 2035-ig 65 százalékkal nő. Összegzésként a jelentés azzal számol, hogy az elsődleges (primer) energiafogyasztásban a fosszilis aránya a jelenlegi 81-ről 75 százalékra csökken, ugyanakkor a megújuló energiaforrások aránya 13-ról 18 százalékra emelkedik 2035-ig.

Bíró úr elismerően beszélt a magyar kormány szándékairól, mely szerint a gázellátást többforrásúvá kell tenni, és támogatni kell minden lehetőséget, amely növeli hazánk energiaellátásának biztonságát,

valódi versenyhelyzetet teremt és lehetővé teszi alternatív forráslehetőségek felkutatását. Magyarország ennek jegyében támogatja a Nabucco projektet, és kiemelten kezeli a Déli Áramlatot is. A keletről érkező források bővítése mellett azonban alapvető cél az észak-déli irányú gázszállítás lehetővé tétele a Balti-, az Adriai- és a Fekete-tenger között. A stratégiai jelentőségű magyar-szlovák nagynyomású földgázszállító vezeték a tervezett Észak-Dél Energiafolyosó részeként hozzájárul az Európai Unió és Magyarország energiabiztonságának erősítéséhez. A novemberben Magyarország által is aláírt Észak-Dél Energia Infrastruktúra Folyosó cselekvési terv a földgázprojektek közül a legfontosabb fejlesztések egyikeként azonosítja be a magyar-szlovák összeköttetést és a kapcsolódó lengyel-szlovák interkonnektort. A kormány az engedélyezési folyamatok felgyorsítása érdekében novemberben kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította a magyar-szlovák összekötő földgázszállító-vezeték megvalósításával kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyeket.

A magyar kormány azokra a globális kihívásokra keresi a válaszokat, amelyekre az IEA friss jelentése is felhívja a figyelmet. A World Energy Outlook egyik alapvető megállapítása az, hogy amennyiben nem történik határozott szakpolitikai váltás, a világ egy bizonytalan, alacsony hatékonyságú, magas széndioxid kibocsátású energiarendszer felé halad tovább.

By 2035, cumulative CO₂ emissions from today exceed three-quarters of the total since 1900, and China's per-capita emissions match the OECD average

Az IEA főközgazdásza hangsúlyozta, hogy az Energiastratégia készítésével egy időben került sor az ország rendszeres energiapolitikai felülvizsgálatára az IEA-ben, és kiemelte, hogy Magyarország láthatóan meghallotta és figyelembe vette azokat az ajánlásokat és meglátásokat, melyeket az IEA a vizsgálat során tett. Véleménye szerint az elkészült stratégia alapján Magyarország megfelelő irányba halad a régió energiabiztonságának növelése érdekében.

A magyar kormány az IEA friss jelentése is felhívja a figyelmet. A World Energy Outlook egyik alapvető megállapítása az, hogy amennyiben nem történik határozott szakpolitikai váltás, a világ egy bizonytalan, alacsony hatékonyságú, magas széndioxid kibocsátású energiarendszer felé halad tovább. A magyar kormánynak is meggyőződése, hogy az energetika a klímapolitikával és a zöldgazdaság fejlesztésével együtt a következő évtizedek meghatározó jelentőségű területe, ezért kiemelkedő szereppel bír a Nemzeti Energiastratégia idén őszi elfogadása. A kibocsátás-csökkentés eredményesen alkalmazható eszközei az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrások és az atomenergia párhuzamos alkalmazása, az infrastruktúra-fejlesztés és a szemléletformálás. A magyar kormány a Nemzeti Energiastratégia-hoz kapcsolódó Cselekvési Terveiben rögzíti az e területeken szükséges további intézkedéseket.

Egészségügyi körkép 2011

Egészségügy

2011. november 23.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Statistika

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-at-a-glance-2011_health_glance-2011-en

A „Health at a Glance” kiadványsorozat legfrissebb, 2011-es kiadása 34 OECD-tagország és néhány kiemelt fejlődő ország (többnyire 2009-re vonatkozó) egészségügyi indikátorait tartalmazza, első ízben kitérve a tartós ápolás témakörére is. A fókuszban a társadalom egészségügyi állapotának mutatói állnak (1. fejezet), amelyet az egészségügyi ellátórendszer eredményességén kívül a társadalmi, gazdasági és fizikai környezeti adottságok is befolyásolnak (2. fejezet, ill. a függelék). Az ellátórendszer leírása kiterjed az erőforrásokra, a teljesítményre, az ellátás minőségére, elérhetőségére és költségére is (3-7. fejezetek).

A főbb nemzetközi adatok közül kiemelhető, hogy az OECD-országok egészségi állapota látványosan javult, de továbbra is jelentősek a különbségek. Több rizikófaktor – pl. dohányzás, alkoholfogyasztás – esetében érdemi javulás mutatkozik, de egyrészt ezek továbbra is jelentős romboló tényezők, másrészt több új kockázati tényező is megjelent és növekvő problémát okoz. Ide sorolható az elhízás, a nem megfelelő táplálkozás és a mozgásszegény életmód. A gyorsan növekvő egészségügyi költségek finanszírozási problémát jelentenek a legtöbb helyen, amelynek hátterében a gazdasági nehézségek mellett az egészségügyi költségeknek a gazdaság növekedését hosszú távon is jelentősen meghaladó emelkedő trendje áll.

A hazánkra vonatkozó adatok közül megemlíthető, hogy a születéskor várható élettartam 74 év, amely az OECD-tagok közül a második legalacsonyabb, ráadásul a javuló trend üteme is elmarad az OECD-átlagtól. Nemzetközi összehasonlításban mind a gazdasági fejlettségünk szintje, mind az egészségügyre fordított kiadások tükrében gyengébb a mutatónk. A hazai halálozási mutatók is kiemelkedően rosszak. A vezető halálokok közül az ischaemiás szívbetegségek terén nem sikerült érdemben javulást elérni az elmúlt harminc évben, miközben az OECD-átlagos értéke közel megfelelő volt. A rákkal kapcsolatos halálozási mutatók a férfiak tekintetében a legrosszabbak, a nők esetében a másodikak az OECD-országok között, főképp a tüdőrák miatt. Az öngyilkosságot tekintve a jelentős javulás ellenére is Korea után még mindig a második legrosszabb a hazai mutató. A felnőtt lakosság egészségügyi helyzete saját megítélése alapján rosszabb, mint az átlag, de hasonló a térség többi országában regisztrálthoz. A fő kockázati tényezők közül a viszonylag jelentős javulás ellenére is átlag feletti a rendszeresen dohányzók, illetve az alkoholt fogyasztók és az elhízottak aránya mind a teljes lakosság, mind a gyermekek körében. Az egészségügyi rendszer erőforrásait illetően az 1000 főre jutó orvosok, illetve az egészségügyi dolgozók aránya átlag alatti (különösen az ápolószemélyzeté), ráadásul az utóbbi tekintetében a hazai mutató még romlott is az elmúlt 15 évben, miközben az OECD-országok többségében az egészségügyi dolgozók száma gyorsabban bővül, mint a teljes munkaerőé. Az orvosi, illetve nővéri fizetések átlaghoz viszonyított szintje hazánkban a legalacsonyabb a vizsgált 23 ország közül. Magyarországon a negyedik legmagasabb, az OECD-átlag közel kétszerese az orvoslátogatások száma, még úgy is, hogy az elmúlt évtizedben hazánkban javult legtöbbször ez a mutató. A képalkotó-diagnosztikai berendezések tekintetében az MRI, valamint a CT készülékek lakosságarányos száma az átlag harmadánegyede körül alakul, ám az elvégzett vizsgálatok tekintetében valamivel kisebb a lemaradás. Az 1000 főre jutó kórházi ágyak száma még mindig átlag feletti, viszont a kórházban tartózkodás átlagos hossza érdemben alacsonyabb, mint az átlag. Érdemes azt is megemlíteni, hogy a kiadványban szereplő 4 gyógyszerfajta fogyasztása egyáltalán nem kiugró Magyarországon. Kiemelkedően jók viszont az oltási mutatók (kivéve az influenza). Az ellátás elérhetőségét tekintve a kezelés nélkül maradó egészségügyi szükségletek szintje nagyjából közepes, az ellátás területi lefedettségének különbségei sem kiemelkedőek, de a legalacsonyabb jövedelmi kvintilis hozzáférése korlátozottabb. A vásárlóerő-paritáson számított egészségügyi kiadások Magyarországon jelentősen elmaradnak az átlagtól, és bár ez összefügg a hazai össztermék átlag alatti szintjével is, a GDP arányos mutató 2,2%-ponttal alacsonyabb Magyarországon, mint az OECD-átlag (és a szlovák, vagy cseh szintnél is érdemben kevesebb). A kiadási szerkezetet tekintve az egészségügyi eszközökre és gyógyszerekre fordított kiadások aránya hazánkban kiugróan a legmagasabb – 38%, szemben az átlagos 19%-kal. A szorosan értelmezett gyógyszerkiadások szintje vásárlóerő-paritáson mérve átlagos, a GDP-arányában viszont az első három között van, dacára annak, hogy a gyógyszerfogyasztás fizikai volumene nem kiemelkedő. Az egészségügyi szolgáltatások nemzetközi forgalmát tekintve az import nem túl jelentős, viszont a második legjelentősebb exportőrök voltunk 2009-ben, igaz, kis mértékben csökkenő tendencia mellett. A 65 év feletti tartós ápolásban részesülők aránya kissé elmarad az OECD-átlagtól, miközben az erre fordított kiadások aránya az átlagos alig negyede csupán, az intézményi férőhelyek 1000 lakosra vetített aránya kissé átlag feletti. Az ilyen szolgáltatásokra mutatózó igényt jelzi az, hogy a 65 éves korban várható egészséges évek száma hazánkban az átlagnál 40%-kal alacsonyabb, és a korosztály csupán 18%-a vallja magát egészségesnek, miközben az OECD-átlag 45%, egyes országokban pedig a korosztály háromnegyede is egészséges.

Megosztottan – a társadalmi egyenlőtlenségek erősödésének okai

Szociális Politika

2011. december 5.

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

Gazdaság

doi: [10.1787/9789264119536-en](https://doi.org/10.1787/9789264119536-en)

A fejlett országokban manapság a társadalom leggazdagabb 10%-ának jövedelme mintegy kilencszerese a legszegényebb tizedének. Az egyenlőtlenség emelkedésének kezelése egyre sürgetőbb a gazdasági válság miatt egyes országokban (különösen a fiatalok körében) már kritikus szintre emelkedő társadalmi feszültségek miatt. A Gini-koefficiens az OECD-övezetben a 80-as évek közepén még 0,29 volt, ám ez a 2000-es évek végére 0,316-ra emelkedett, elsősorban a munkajövedelmek szóródásának növekedése miatt. Csúpn két OECD-országban csökkent és további három országban maradt változatlan az egyenlőtlenség szintje. Az utóbbi csoportba tartozik Magyarország is, nagyrészt azért, mert a háztartások jövedelmének messze átlag alatti bővülése elfedte az emelkedő és hullámzó bérszóródás hatását.

A közkeletű vélekedéssel ellentétben az elemzés szerint a nemzetközi kereskedelem és a pénzügyi nyitottság erősödése nem gyakorolt érdemi hatást az OECD-országok béregyenlőtlenségének, vagy foglalkoztatási helyzetének trendjeire. Az általános megállapítás ellenére ugyanakkor lehetnek olyan országok, ahol az alacsony jövedelmű importőrök súlyának emelkedése növelte a bérszóródást – ezek zömmel olyan államok, ahol a munkaerő-piaci védelem az átlagosnál gyengébb. A technológiai változások gyorsították a gazdaság növekedését, de előnyeiket inkább csak a képzettek élvezhették. A nemzetközi befektetések és a munkaerő-piaci verseny nemzetközivé válása a vezetői és banki jövedelmek kiugró emelkedésén keresztül fejtett ki hasonló hatást. Ez a két tényező érdemben emelte az egyenlőtlenséget. A szabályozási és intézményi liberalizáció eredményeképpen a munkaerő-piaci szempontból hátrányos csoportok számára keletkező munkalehetőség révén elviekben egyértelműen mérsékelnék a jövedelemkülönbségeket, de a foglalkoztatás szintjének általános emelkedése nem jár automatikusan ilyen hatással. A rugalmasabbá váló munkaerőpiacok, illetve a termékpiaci dereguláció javította a termelékenységet, a gazdasági növekedést, de a teremtett munkahelyek gyakran részmunkaidős, vagy alacsony bérrel járó pozíciók voltak, ami erősítette a bérszóródást. Az empirikus vizsgálatok szerint a legtöbb országban az egyenlőtlenség szempontjából a pozitív és negatív hatások jobbra kioltották egymást. Az oktatás, a szakképzett munkaerő-kínálat emelkedése volt az egyenlőtlenséget mérséklő legerősebb tényező, ráadásul ez a foglalkoztatottsági mutatókat is javította. Az egyenlőtlenségi mutatók változása nagyrészt tehát a képességek kínálatának és keresletének relatív alakulására vezethető vissza, vagy másképpen fogalmazva „az oktatás és a technológia közötti verseny eredményétől függ”. A további tényezők közül kiemelendő, hogy a ledolgozott munkaidő általános csökkenése (pl. a részmunkaidő terjedése miatt) is növelte különbségeket, mivel a munkaidő inkább a bérszála alsó felén tartózkodók esetében mérséklődött. Noha a jövedelmi különbségek szintjét nagyobb részben (55-63%-ban) még mindig az órabérek eltérései határozzák meg, a változást inkább már a ledolgozott órák számának trendje alakítja. Az utóbbi években felerősödtek a tőkéből, a befektetésekből, illetve a megtakarításokból származó jövedelmek egyenlőtlenséget erősítő szerepét hangoztató vélemények. Bár az ilyen típusú jövedelmek súlya a legtöbb országban növekszik, átlagosan még mindig csúpn 7%-át adják a teljes jövedelemtömegnek, s bár erősödik, az egyenlőtlenségekre gyakorolt hatásuk viszonylag csekély. A háztartások mérete is csökkenő tendenciát mutat, ami szintén növeli az egyenlőtlenségeket. A legtöbb országban az utóbbi évtizedekben inkább erősödött az újraelosztás, ami némileg tompította a piaci folyamatok egyenlőtlenséget erősítő hatását. A 90-es évek közepétől a tompítószerep hatékonysága romlik, részben azért, mert az újraelosztó rendszereknek egyre nagyobb tömeg helyzetét kellene javítani szoros költségvetési korlátok mellett, és sok esetben az adórendszerek újraelosztási potenciálja is gyengült.

Az egyenlőtlenség csökkentése leginkább a foglalkoztatási helyzet javításától várható. A munkahelyek számának és (a dolgozó szegények számának alakulására tekintettel) minőségének emelése tartósan segítheti az embereket a szegénységi csapdák elkerülésében. A képesség, képzettség javítása (upskilling) egyszerre emelheti a foglalkoztatást és csökkentheti a bérek szóródását. Az oktatás szerepe már a kora gyermekkortól kezdve egész életen át kulcsfontosságú. A humán erőforrásba történő beruházások növeléséhez a munkáltatókat és munkavállalókat is ösztönözni kell. Az alkalmazottak fluktuációjával kapcsolatos kockázatokat kompenzálhatja a humántőkébe eszközölt befektetések megfelelő kezelése a társadalmi adózásban. A munkavállalói oldalon a felnőttkori oktatás széleskörű és egyenlő feltételek melletti hozzáférhetősége a kulcs. Ezt segíthetik az egyéni képzési számlák, vagy a képzési költségekhez nyújtott adókedvezmények, ám ez utóbbiaknál figyelemmel kell lenni arra, hogy azok ne jelentsenek aránytalanul nagyobb támogatást a magas jövedelműek számára. Az egyenlőtlenségeket csökkentő fontos további eszköz – különösen a fejlődő országokban – az ingyenesen hozzáférhető minőségi közszolgáltatások köre (pl. oktatás, egészségügy, gondozási szolgáltatások) is, amelyek a jövedelmi különbségek mérséklésén túl az esélyegyenlőség biztosításában is fontosak. Noha a jövedelem-egyenlőtlenségek mérséklésében a szociális támogatások rendszere nagyobb szerepet játszik, több országban indokolt lenne átgondolni az adórendszer újraelosztó szerepével kapcsolatos álláspontokat. Ez nem jelentené feltétlenül a marginális adókulcsok emelését. A vagyonszerzés szerepének növelése mellett, az adóbeszedés hatékonyságának javítása – különös tekintettel az offshore adóelkerülési technikákra – és a jellemzően magasabb keresetűeket támogató kedvezmények eltörlése is segíthet egy igazságosabb teherelosztás kialakításában. Az állami elvonások és juttatások rendszerének átalakításakor figyelemmel kell lenni a költségvetési korlátokra és a gazdasági szereplők ösztönzőire is.

Egészségügyi reform: válaszok az elöregedés és multimorbiditás kihívásaira

Egészségügy

2011. november 10.

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.huhttp://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-reform_9789264122314-en

Az OECD 1961-es alapításakor az egészségügyi rendszerekben az intenzív ápolás kiépítése folyt, a gyógyítás és az egészségügyi oktatás is a kórházak körül forgott, a finanszírozás inkább beavatkozás-központú volt. Az azóta elért eredmények ellenére a folyamatosan jelentkező új kihívásokhoz csak lassan tud alkalmazkodni a rendszer. Napjaink fő kihívásai a teljesen nem gyógyítható krónikus betegségek és a nem fertőző betegségek (rák, szívbetegségek), amelyek sokkal több emberéletet követelnek világszerte, mint a malária, az AIDS, vagy más fertőzéssel terjedő kórok. A nem fertőző betegségek kialakulása gyakran életmódhoz köthető, így felértékelődik a megelőzés szerepe. Egy betegség kezelése, kontroll alatt tartása is más szemléletet kíván, mint a gyógyítás. Azonban ez is új kihívásokat szül. Egyre több páciens küzd egynél több krónikus betegséggel – pl. csontritkulás, demencia, szív- és keringési betegségek, cukorbetegség –, másképpen fogalmazva multimorbiditással. Milyen válaszok kellenek a finanszírozási rendszert, innovációt, emberi erőforrást illetően ahhoz, hogy az egészségügyi rendszerek képesek legyenek fenntartható költség szint mellett tovább javítani a lakosság egészségügyi helyzetét? Ezekre a kérdésre keresi a választ a publikáció, mely az OECD egy 2011-ben e témában tartott konferenciáján elhangzottakra épít.

Az első fejezet a kihívás méreteit, jellemzőit igyekszik megragadni. Az USA-ban például az egészségügyi szolgáltatások 85%-át legalább egy, 65%-át egynél több krónikus betegséggel küzdő páciens veszi igénybe. A fejezet írója szerint az orvosi kutatásoknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy a gyógyszert szedők várhatóan a szerrel kezelni kívánnak túl más problémával is küzdenek, így a szakmai irányelvekben és az egészségügyi oktatásban is új szemléletet kell kialakítani. A több bevonandó szakterület koordinációjához nélkülözhetetlen az információs rendszerek, a betegadatok kezelésének fejlesztése is. A finanszírozási rendszerekben meg kell változtatni az ösztönzőket, hogy a kezelés a legdrágább helyett mindig a „megfelelő” szinten történjék. Az ellátórendszernek inkább „egészséget kell szolgáltatnia”, így a kezelés, gyógyítás mellett a megelőzésre is nagyobb súlyt kell fektetni. Végül szükséges a szolgáltatás minőségi mutatóinak átgondolása is.

A multimorbiditás szoros kapcsolatban van a társadalmak elöregedésével. A második fejezet írója szerint ugyanakkor az elöregedést nem szabad társadalmi teherként felfogni. A hosszabb élet a jobb élet reményét és hosszabb tevékeny időszakot is jelenthet. Az ehhez szükséges támogató környezet elemeinek jelentős része nem az egészségüghöz kötődik (pl. rugalmas alkalmazási formák, nyugdíjazás, lakhatás), de a hatékonyabb prevenció és kezelése, az egészségfinanszírozás reformja, az új technológiák innovatív felhasználása, valamint az egészségügyi és szociális ellátás szervezésének új módjai is idetartoznak. Javítani kell az egészségügyi innovációk ösztönzőit és az új eljárások bevezetését fel kell gyorsítani, ugyanakkor azt kell kitűzni célként, hogy minél inkább kitölthető legyen az önálló, aktív életszakasz hossza és minél később legyen szükség az erőforrás-intenzív ellátási formák alkalmazására.

A harmadik fejezet az egészségügy és a tartós ápolás integrálásának módjairól értekezik. Az egyik lehetséges út a finanszírozás integrálása, a kockázatviselés áthelyezése és a piaci verseny ösztönzése. Ez az út akkor járható, ha az elöregedéssel és betegségekkel kapcsolatos problémákat – kezelhető, közösségbe szervezhető és megosztható – kockázatoknak fogjuk fel. A másik út rendszerszintű célokra, minimális specifikus beavatkozásra, egyesített forrásokra és innovatív piaci modellekre épít, s inkább akkor ajánlatos, ha a problémákat inkább kiszámíthatatlan bizonytalansági tényezőkné fogjuk fel, mintsem kockázatoknak. Ez a modell a lehető legszélesebben értelmezett kockázatközösségre, innovációra és a rendszer maximális rugalmasságára építhet.

A negyedik fejezet az egészségügy emberierőforrás-kezelési és az egészségszakmakkal kapcsolatos aspektusokat járja körül. Az írók kritizálják a szakemberek egyre mélyülő specializációját. Bár ez a folyamat logikusnak tűnik és az egészségügyi innováció jelentős forrása, a multimorbiditás kezelésekor az ember egészét kell megérteni, nem csak az egyes betegségeket. Ezért egyre nagyobb szükség van azokra, akiknek szakterülete „általános”. Az ezt akadályozó korlátok lebontásához az oktatástól a kutatás-finanszírozásig több területen szükséges beavatkozni, melyhez a fejezet nyolc ajánlással szolgál.

Az ötödik fejezet az egészségügy szervezésével kapcsolatos innovációra összpontosít, lehetséges alkalmazási stratégiákat és együttműködési lehetőségeket is bemutat például Hollandiából, Svédországból, illetve az USA-ból.

A befejező, hatodik fejezet skót morbiditási tényadatokat elemez, alátámasztva a multimorbiditás élesen erősödő trendjét, megvizsgálva ennek hatásait a halálozási, az életminőségi mutatókra, az egészségügyi szolgáltatások iránti keresletre, a szolgáltatások minőségére és biztonságára. Az elemzés ösztönzést adhat a multimorbiditás problémáit is figyelembe vevő irányelvek, szervezési megoldások és teljesítménymérési mutatók kidolgozásához.

Regionális Körkép 2011

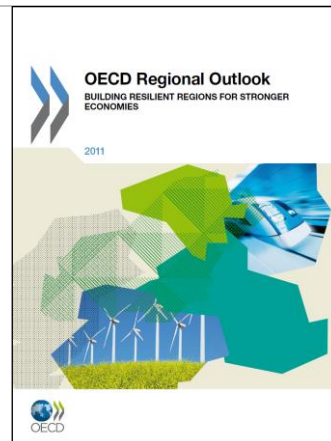
Területfejlesztés

2011. december 5.

Kontakt: Jánszky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.huhttp://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/oecd-regional-outlook-2011_9789264120983-en

Idén első ízben jelent meg az OECD „Regionális Körkép” című kiadványa. A válság ráirányította a figyelmet a régiók növekedésben játszott szerepére. A kiadvány célja ennek megfelelően, hogy jobban megvilágítsa a regionális politikáknak a gazdaság teljesítményében játszott szerepét, nemcsak a gazdasági növekedés, hanem egy szélesebb fejlesztési perspektíva szempontjából, amelybe beletartoznak például a környezetvédelmi célok is. Felhívja a figyelmet annak a veszélyére is, hogy az állami finanszírozás területeiről gyakran kimaradnak a regionális dimenziók.

A kiadvány épít az OECD „Pillantás a Régiókra 2011” kiadványban bemutatott adatokra és értékelésekre, továbbá bemutatja az átfogó, a teljes gazdaságra kiterjedő növekedési politikák korlátait. Javaslatokat fogalmaz meg egy differenciáltabb, az OECD régiók specifikumait figyelembe vevő megközelítésre, amelynek révén a különböző szakpolitikák közötti szinergiákat jobban ki lehet használni, és a potenciálisan növekedést generáló állami befektetések a lehető leghatékonyabban menedzselhetők. Emellett a kiadvány kiemeli a régiók és a regionális politikák foglalkoztatás növelésében, valamint az OECD gazdaságok innovációs potenciáljának kihasználásban játszott központi szerepét. A környezetvédelmi szempontokat kiemelve elemzi a városok és vidéki területek hozzájárulását az éghajlatváltozás kezeléséhez és a zöld gazdaság felé való elmozduláshoz.

Az első rész a regionális fejlesztésre ható hosszú távú erőket vizsgálja, mint például a migrációt és az öregedést, a válság hatását a regionális munkaerőpiacra, valamint a területi államigazgatási szervek finanszírozását. A válságra regionális szinten adott válaszokat két kritikus területen elemzi, így az állami kiadások regionális szinten történő hatékony kezelését, illetve a foglalkoztatás növelése érdekében alkalmazott szabályozásokat, különösen az állami befektetések terén. A második rész az OECD régiókat érintő két hosszú-távú kihívás kezelésére tesz javaslatot, nevezetesen, hogy hogyan lehet a regionális innovációs rendszerek hatékonyságát növelni, és hogy milyen potenciális szerepe van a zöld növekedésnek. A harmadik rész a hagyományos OECD kiadványoktól eltérően a regionális politikák különböző megközelítéseinek szerepéről és az abban rejlő lehetőségekről indított vitát mutatja be. A kérdés elsősorban az, hogy a szabályozásoknak a földrajzi szempontokra nem kell tekintettel lenniük, vagy ellenkezőleg, helyi alapúaknak kell lenniük. A fejezetben szereplő cikkeket neves akadémikusok és köztisztviselők írták. A kiadvány záró részében 34 OECD országról, köztük Magyarországról találhatók rövid országleírások, amelyek nemcsak összehasonlítható statisztikai adatokat mutatnak be a regionális teljesítményekről, hanem információkat adnak intézményekről és szabályozási kérdésekről is.

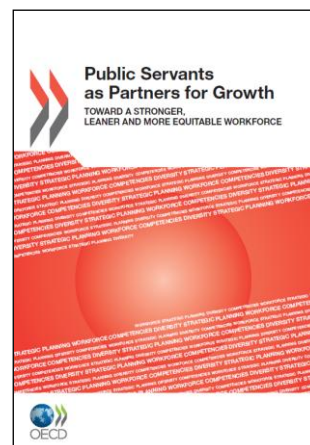
A köztisztviselők, mint a növekedés partnerei

Kormányzás

2011. december 5.

Kontakt: Jánszky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.huhttp://www.oecd-ilibrary.org/governance/public-servants-as-partners-for-growth_9789264166707-en

A tanulmány azt mutatja be, hogy a köztisztviselők hogyan járulhatnak hozzá a gazdasági kilábaláshoz és növekedéshez. A fenntartható gazdasági növekedés és társadalmi fejlődés érdekében létre kell hozni egy erős, hatékony és hatásos központi kormányzási rendszert. A kilábalási és a növekedési stratégiák megkövetelik a megfelelő kormányzati intézmények és a közszféra menedzsment felállítását. Ehhez alapvetően a kormányzási struktúra modernizálása, a közszférában dolgozók kompetenciájuknak megfelelő átszervezése szükséges, biztosítva ezáltal a diverzitást. A jelenlegi helyzetben a kormányzatoknak biztosítani kell, hogy a köztisztviselők motiváltak és elkötelezettek legyenek az eredmények tekintetében. Az emberi erőforrás menedzsment minőségébe történő befektetés, a stratégiai munkaerő-tervezés és a köztisztviselői munkaerő kompetenciái és diverzitása lényegesek abból a szempontból, hogy kompetensebbé, rugalmasabbá és alkalmazkodóbbá tegyék a versenyképes, innovatív és átfogó közszektor érdekében. A kormányoknak fenn kell tartaniuk és javítaniuk kell a közszolgálat kapacitásait, miközben egyidejűleg takarékoskodniuk is szükséges. A tanulmány szerint a legfontosabb, hogy a közszférában dolgozóakra tőkeként és ne költségként tekintsenek.

A Budapesti Adóközpontról szóló OECD – NGM megállapodás módosítása

Adó	2011. december	Kontakt: Siklósiné Antal Gyöngyi – gyongyi.antal@ngm.gov.hu
Nemzetközi együttműködés		http://oecd.kormany.hu/oecd-regionalis-adougyl-kozpont

Az OECD 5 országban működtet Adóközpontot: Magyarországon, Ausztriában, Koreában, Mexikóban és Törökországban. Ezek célja, hogy segítse az OECD munkájában részt vevő államok szakértőit a fejlettebb államok adóügyi szabályozásának, a szabályok alkalmazásának megismerésében, elősegítse a tapasztalatcserét, támogassa a szakértők továbbképzését. A Budapesten működő Adóközpont az OECD CFA bizottsága és a Pénzügyminisztérium együttműködésében 1992-ben kezdett működni, és azóta 110 rendezvényt szervezett összesen közel 2000 résztvevővel. Az Adóközpont működtetése a korábbi években évi 3, 2009-től évi 2 egy-egy hetes rendezvény (szeminárium) megrendezését jelenti, alkalmanként legfeljebb 30 szakértő részére.

2011-ben két szeminárium megszervezésére került sor az Adóközpontban. 2011. szeptember 5-9-e között a *Transzferár viták megoldása című szemináriumon* 19 résztvevő mellett 3 szemináriumvezető vett részt, magyar részről a szemináriumot Dr. Rapp Zoltán, a KAIG szakértője vezette. Az *Adóügyi információcsere szeminárium* 2011. november 28 – december 2. között zajlott le, a szemináriumot az alábbiakban röviden ismertetjük. Az OECD-vel folytatott egyeztetés alapján a Budapesti Adóközpontban 2012-re változatlanul két szemináriumot tervezünk, 2012. június 18-22. között *Adópolitikai elemzések* témakörben, 2012. december 10-14. között pedig *Transzferárzás középfaladó szinten* címmel.

Az OECD és a minisztérium közötti együttműködést és az Adóközpont működtetését megállapodás szabályozza, az utolsó megállapodás a 2009-2011-es évekre szól. E megállapodás rendezi, hogy a szemináriumok megszervezésében a feleknek mely feladatai és kötelezettségei vannak, a költségek kit terhelnek. A szemináriumok Magyarország által viselt költségeit, mint „in kind” (természetbeni) hozzájárulást az OECD önkéntes hozzájárulásként elszámolja a kimutatásaiban, amely a kötelezőn felüli többlet-hozzájárulásnak minősül. Az OECD – Magyarország közötti együttműködés jövőbeni formája tekintetében az NGM egyeztetést kezdeményezett az OECD-vel. Az Adóközpont működtetésének jogi kereteit illetően az OECD javaslatát elfogadva a 2009-2011-es megállapodást úgy módosítottuk, hogy annak időbeni hatálya a jelenlegi három évesről határozatlanra módosult. A megállapodást rögzítő levélváltás az OECD Adóügyi igazgatója, Jeffrey Owens és Matolcsy György miniszter úr között 2011 decemberében lezajlott.

Adóügyi információcsere szeminárium a Budapesti Adóközpontban

Adó	2011. november 28. - december 2.	Kontakt: Siklósiné Antal Gyöngyi – gyongyi.antal@ngm.gov.hu
Nemzetközi együttműködés		http://oecd.kormany.hu/oecd-regionalis-adougyl-kozpont

Az *Adóügyi információcsere (Exchange of Information For Tax Purposes)* elnevezésű szeminárium a nemzetközi adókiadás és adóelkerülés elleni küzdelem egyik leghatékonyabb eszközével, a hatóságok közötti információcserével foglalkozott. A szeminárium során ismertetésre került az információcsere elméleti háttere, fajtái, az információcsere egyezmények OECD modellje, ezen túl számos esettanulmány gazdagította az ismereteket.

A program részét képezte az információcsere nemzetközi szabványainak és az azt meghatározó nemzetközi környezetnek a megismerése. A résztvevők elmélyítették szakmai ismereteiket az OECD Információcseréről szóló modellegyezményének tárgyalása, valamint annak végrehajtása terén. Az adózók jogbiztonságát szolgáló titkossági követelmények, az adózók jogainak áttekintése, a banki információk cseréje és az erre vonatkozó tapasztalatoknak az átadása szintén a program részét képezték. A szeminárium tematikája érintette az információk nyilvános forrásokon keresztül történő elérésének, valamint az auditorok szerepének és a közös ellenőrzések lebonyolításának a területét is.

A rendezvény résztvevői köre igen széles volt, a képviselt országok az Oroszországi Föderáció, Örményország, Koszovó, Litvánia, Banglades, Szlovák Köztársaság, Cseh Köztársaság, Horvátország, Bulgária, Szaúd-Arábia, Guernsey, Nepál és Magyarország voltak. Összesen 21 nemzeti szakértő, illetve 3 szemináriumvezető dolgozott együtt, a magyar szemináriumvezető Dr. Borók Tímea, az NGM munkatársa volt. A résztvevők értékelése alapján az esemény magas szakmai színvonalon került megszervezésre, és számos, a gyakorlatban hasznosítható ismeretet adott át.

Helyszín: a Vámgazgatások Világszervezete
Regionális Oktatási Központja

2012. január 2.

Éves jelentés az OECD Multinacionális Vállalatokra vonatkozó Irányelvekről 2011

Beruházás

http://www.oecd-ilibrary.org/governance/annual-report-on-the-oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-2011_mne-2011-en

Kontakt: Jánoszy Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A jelentés megerősíti az OECD Multinacionális Vállalatokra vonatkozó Irányelveinek transzparenciáját és beszámol az Irányelvek 2011. évi módosításáról, valamint a vállalati felelősségvállalás témájában tartott kerekasztal eredményeiről. A jelentés tartalmazza továbbá a 2011. évi módosításokkal kapcsolatos első értékeléseket és a jövőbeni alkalmazásra vonatkozó javaslatokat, valamint a 42 csatlakozott ország vonatkozó intézkedéseit.

2011. december 20.

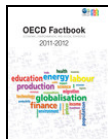
A gyorsan növekvő vállalatok finanszírozása: a finanszírozó befektetők szerepe

Vállalkozás

http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/financing-high-growth-firms_9789264118782-en

Kontakt: Jánoszy Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A jelentés a gyorsan növekvő vállalatok induló szakaszban történő finanszírozásával foglalkozik az OECD és nem-OECD országokban. Áttekintést ad a finanszírozó befektetésekről, beleértve azt is, hogy hogyan fejlődtek ki és hogy egyes országok milyen szabályozási lépéseket tettek ezen a területen. A finanszírozó befektetések számos országban elsősorban a vállalkozásindításhoz. A jelentés ezeket definiálja, adatokat ismertet, valamint bemutat néhány jó gyakorlatot a finanszírozó befektetések ösztönzésére.

2011. december 7.

OECD Ténytár 2011-2012

Statistika

http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-factbook_18147364

Kontakt: Tóth Péter – pthoth@mfa.gov.hu

A Ténytár az OECD évente megjelenő, átfogó statisztikai kiadványa. Száznál is több mutatója számos területet fed le, mint például mezőgazdaság, oktatás, energia, környezetvédelem, K+F, egészségügy, ipar, távközlés, külkereskedelem, munkaerőpiac, népesség, adózás és költségvetési kiadások. A valamennyi OECD-tagállamot és kiemelt fejlődő országokat is lefedő táblázatok dinamikus linkek révén könnyen felhasználható formában is elérhetők, **a kiadvány egésze ingyenesen hozzáférhető a mellékelt linken.**

2011. december 2.

Görögország: A központi kormányzat felülvizsgálata

Kormányzás

http://www.oecd-ilibrary.org/governance/greece-review-of-the-central-administration_9789264102880-en

Kontakt: Jánoszy Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A Görögországban szükséges strukturális reformok végrehajtásának sikere nagymértékben múlik a görög központi kormányzat jó működésén. A jelentés elemzi a görög központi kormányzatban fennálló helyzetet, és ajánlásokat fogalmaz meg a közkormányzás gyors megerősítése érdekében, elsősorban a hatékonyság, elszámoltathatóság és a központi kormányzat feddhetetlenségének biztosítása terén.

2011. november 29.

Állami bevételi statisztika 2011

Statistika

http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/revenue-statistics-2011_rev_stats-2011-en-fr

Kontakt: Tóth Péter – pthoth@mfa.gov.hu

Az állami bevételekkel kapcsolatos adatok a gazdaságelemzés és a nemzetközi referenciaszint legfontosabb elemei közé tartoznak. Az OECD évente megjelenő kiadványa a nemzetközileg összehasonlítható adatok mellett a módszertani keretrendszer leírását is tartalmazza. A több ország esetében 1965-ig visszanyúló, 2004 óta pedig eredményszemléletű, 2009-es évvel záródó adatsorok egyedülálló adatbázist adnak az adózási folyamatok elemzőinek kezébe, bemutatva az OECD-övezetben zajló változásokat.

2011. november 28.

A pénzügyi oktatás hatékonyságának javítása

Pénzügyek

http://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/improving-financial-education-efficiency_9789264108219-en

Kontakt: Tóth Péter – pthoth@mfa.gov.hu

Az OECD 2008 óta ad otthont a 80 ország 160 intézményét tömörítő Pénzügyi Oktatási Nemzetközi Hálózatnak (INFE), amelynek célja a pénzügyi oktatást érintő ajánlások kidolgozása. Az indulás óta gyűjtött adatok és elemzések feldolgozását célzó 2010. júniusi nemzetközi szimpózium anyagait tartalmazza a most megjelent kötet. Témái közül kiemelendők a pénzügyi ismeretek mérésének és a pénzügyi oktatási programok értékelésének módszerei, valamint a mai viselkedés-gazdaságtani ismeretekre építő ajánlások.

2011. december 20.

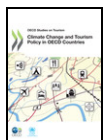
Szellemi tőkejavak és az innováció: A KKV dimenzió

http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/intellectual-assets-and-innovation_9789264118263-en

**Kis- és
középvállalkozások**

Kontakt: Jánszky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A szellemi tulajdonjogok alapvető jelentőségűek a KKV-k számára, hogy védjék és fejlesszék innovációikat. Ezek segítik őket a globális piacokon a nagyvállalatokkal szembeni pozícionálásban, a jövedelemszerzésben, a beruházók szemében történő felértékelődésben, valamint a tudáspiachoz és a hálózatokhoz való hozzáférésben. Ugyanakkor ezen a területen nagyon kevés a szabályozási vagy specifikus KKV-knak kifejlesztett eszköz. A tanulmány bemutatja a kapcsolatokat a KKV-k szellemi tőkejavai, az innováció és a versenyképesség között különböző nemzeti és szektorális összefüggésben.

2011. december 7.

Éghajlatváltozás és turizmus: Az OECD országok szabályozásai

http://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/climate-change-and-tourism-policy-in-oecd-countries_9789264119598-en

Környezetpolitika

Kontakt: Jánszky Ágnes – ajanszky@mfa.gov.hu

A jelentést az OECD az ENSZ Környezeti programjával közösen készítette, és a turizmus szektorban vizsgálja az éghajlatváltozás hatásainak csökkentésére és az ahhoz való alkalmazkodásra tett intézkedéseket. Ajánlásokat is tartalmaz arra nézve, hogy melyek azok a területek, amelyeknek prioritást kellene élvezniük az intézkedések körében. Megállapítja, hogy további erőfeszítések szükségesek a turizmusnak az éghajlatváltozásra gyakorolt hatása megértéséhez, mivel a jelenlegi intézkedések nem elegendőek sem a csökkentés, sem az adaptáció terén.

2011. december 1.

Zöld Növekedés Tanulmányok: Energia

http://www.oecd-ilibrary.org/environment/energy_9789264115118-en

Energia

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

A megbízható, fenntartható energiaforrások fejlesztése és minél szélesebb körű alkalmazása a legnagyobb kihívás és a legfontosabb feladat jelenleg a világ energiapiacán. Tekintettel a jelen gazdasági környezetre, mindennek ökonómiai szempontból is fenntarthatónak, a növekedést serkentőnek kell lennie. A Nemzetközi Energia Ügynökség és az OECD közös kiadványa azt kívánja bemutatni, hogy a megfelelő politikák bevezetésével és alkalmazásával igenis lehetséges egyszerre csökkentenünk a károsanyag kibocsátásainkat, és mindeközben megalapozni és javítani a gazdaságaink növekedését.

2011. november 25.

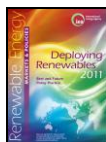
Intézményi befektetők szerepe a jó vállalati kormányzásban

http://www.oecd-ilibrary.org/governance/the-role-of-institutional-investors-in-promoting-good-corporate-governance_9789264128750-en

Vállalati kormányzás

Kontakt: Tóth Péter – ptoth@mfa.gov.hu

A jelentés az OECD Vállalati Kormányzási Irányelveire épülő második tematikus kiadvány, amelynek fókuszában az áll, hogy az intézményi befektetők milyen szerepet játszhatnak a vállalatirányítási jó gyakorlatok érvényesítésében a vállalatok körében, illetve milyen ösztönzők kötődhetnek e szerep erősítéséhez. A kiadvány 26 országra vonatkozóan tartalmaz információkat és három országot világít át részletesen: Ausztráliát, Chilét és Németországot.

2011. november 24.

A Megújuló Energia Technológiák Bevezetése 2011

http://www.oecd-ilibrary.org/energy/deploying-renewables_9789264124912-en

Energia

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

A mai világ energiapolitikai helyzete több kihívást jelent az emberiség számára. Az áringadozások hatalmasak, az ellátás biztonsága folyamatosan kurrens kérdés, a globális klímaváltozás veszélyeire egyre sürgősebben és egyre komolyabb válasszal kell előállnunk. Az IEA meggyőződése, hogy a megújuló energia, az energiahatékonysági intézkedések, a nukleáris energia, valamint a széndioxid leválasztás és tárolás azok a technológiák, melyek kombinációja lehetővé teszi a kihívások megválaszolását. Az utóbbi öt évben a megújuló energiaforrások használatában már kifejezetten látható növekedés, és mindez immár elegendő tapasztalatot adott ahhoz, hogy az IEA összefoglalja az eddig ismert legjobb gyakorlatokat. A kiadvány ezeket gyűjti össze, valamint javaslatokat kíván tenni, hogy milyen körülmények között hogyan, és milyen szabályozással lehet elősegíteni a megújuló források szélesebb körű alkalmazását.

November-december

Fontosabb várható események és kiadványok

http://www.oecd.org/document/49/0,3746,en_21571361_44315115_32618737_1_1_1_1,00.html

- Január 12-13. "Zöld növekedés" – a Globális Zöld Növekedés Intézet, az OECD, az ENSZ Környezetvédelmi Program és a Világbank közös konferenciája Mexikóvárosban.
- Január 17-18. OECD országtanulmányok: Magyarország 2012 – a tanulmány vitája
- Január 19-20. Adósságkezelési globális fórum
- Január 23-24. Magas szintű találkozó a kora gyermekkori oktatás témájában, Oslo, Norvégia
- Február 16-17. Versenypolitikai globális fórum
- Február vége OECD országtanulmányok: Magyarország 2012 – a tanulmány megjelenése

OECD Tudástár

http://www.oecdobserver.org/news/fullstory.php/aid/3626/Output_shifts.html

Statistika

Kontakt: Tóth Péter – ptho@mfa.gov.hu

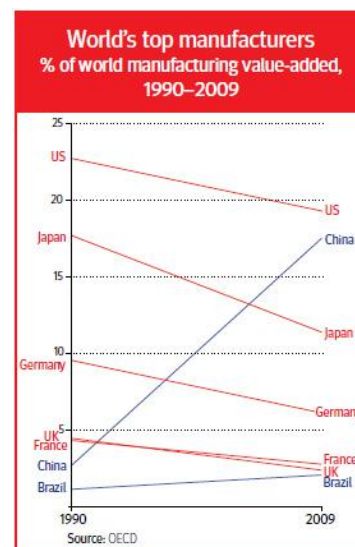
Változó nemzetközi súlyok a feldolgozóiparban

A két évtizednyi kiszervezés és globalizáció ellenére is az USA ipari teljesítménye maradt a legnagyobb, hisz a világon 2009-ben előállított feldolgozóipari hozzáadott érték még körülbelül 20%-át adta, amivel továbbra is megőrizte vezető szerepét

A fejlett országok mutatója az elmúlt 20 évben fokozatosan hanyatlik, miközben a Kínában előállított hozzáadott érték a két évtizeddel ezelőtti 2,7%-nyi részesedés helyett ma már 17,5%-ot ér el, ezzel elvéve Japántól a második helyezést.

Kína növekedése határozza meg a fejlődő világ folyamatait is, hisz a BRIC-országok összesített mutatója a 90-es évek eleji 10%-os részesedés helyett ma már a világ hozzáadott értékének több mint egy negyedét adja. Ehhez képest az EU-országok összesített súlya 17,5%, vagyis éppen Kínáéval megegyező.

Japán részesedése 6%-pontot meghaladó mértékben esett vissza, de Németorszáé is 3%-pontos csökkenést mutat. Mindössze két OECD-ország volt arra képes, hogy a feldolgozóipari hozzáadott érték szempontjából növelje részesedését: Ausztrália ma már eléri az 1%-ot, Mexikó pedig 1,8%-on áll, ami közel 0,5%-pontos javulás 20 év alatt.

http://www.oecd.org/document/55/0,3746,en_2649_37455_46349815_1_1_1_37455,00.html

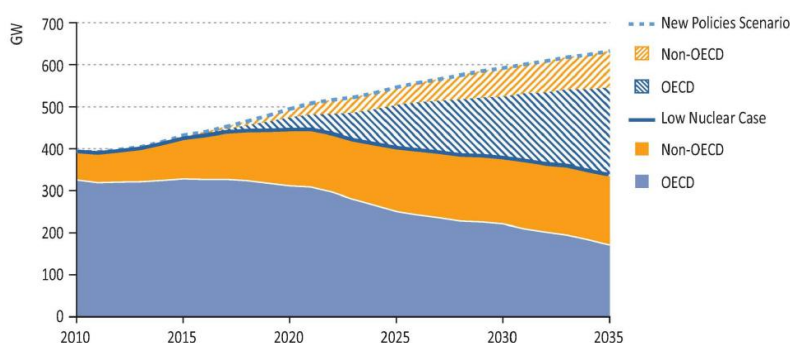
Energia

Kontakt: Várkonyi Gergely – gvarkonyi@mfa.gov.hu

A nukleáris energia alakulása

A japán földrengés és szökőár katasztrófa alatt a fukushimai erőműben történt baleset egyik következménye, hogy Németország immáron bejelentette, hogy rövid határidővel kivezeti a nukleáris energiát az országból, több nemzet pedig jelezte, hogy hasonló lépéseket fontolgat. A Világ Energetikai Kilátásai 2011. kiadványa külön vizsgálja annak lehetőségét, hogy egy alacsonyabb nukleáris energia használatú jövőkép mit jelentene. E szerint 2035-re közel 300 GW kapacitást kellene pótolni. Amennyiben ennek akár csak kis százaléka is fosszilis tüzelőanyagból származik, akkor még inkább lehetetlennek tűnik a kijelölt klímaváltozási célok elérése.

Figure 12.3: Nuclear power capacity in the Low Nuclear Case

Nuclear power capacity drops by 15% between 2010 & 2035 as a result of a bigger wave of retirements outweighing a slower rate of new construction than in the New Policies Scenario

A fényképek és ábrák forrása:

1-13. oldal: www.oecd.org